

СТАНОВИЩЕ

за процедура по конкурс за академична длъжност „доцент“ в област на висше образование
2.1. Филология (Граматика и историческа лингвистика – английски език), обявен в ДВ, бр. 87 от 19.10.2021 г., за нуждите на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Факултет по Класически и нови филологии, катедра Англицистика и американистика

Дал становището: проф. д-р Румяна Балинова Тодорова

По конкурса е постъпила една кандидатура, а именно на гл. ас. д-р Божил Петров Христов, който е щатен преподавател в катедрата по Англицистика и американистика към Факултета по Класически и нови филологии, СУ „Св. Климент Охридски“.

След проведена процедура за проверка на допустимостта, с решение на съответната факултетска комисия той е допуснат до участие в конкурса.

1. Анализирани данни по отношение съответствието на кандидатурата спрямо минималните и допълнителни изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Кандидатът по конкурса, гл. ас. д-р Божил Петров Христов, е представил всички необходими документи, удостоверяващи съответствието на неговата кандидатура с изискванията на Закона за научните степени и звания, както и на Правилника на СУ за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на научни длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Предоставените документи потвърждават верността на обобщените по групи показатели наукометрични данни за изследователската, преподавателската и експертната работа на гл. ас. д-р Христов, които отговарят напълно на минималните национални изисквания по бл. 2б, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ, както и на допълнителните изисквания на СУ „Св. Кл. Охридски“.

2. Представяне на кандидата

Според информация от представените документи, кандидатът гл. ас. д-р Божил Петров Христов притежава богата научна и професионална кариера, които на първо място могат да се определят както като процес на непрекъснато образователно и обучително развитие и надграждане, още от средното образование през бакалавърските и магистърските програми в областта на англицистиката и американистиката, така и като процес на свързване на академичната кариера с практиката на преподаване на специфични знания в областта на

английската лингвистика, и най-вече на историческата лингвистика на студенти не само в България, но и в чужбина. Професионалното развитие на кандидата се изразява в участия в различни обучения, стажове, проучвателни посещения с различна продължителност, тематична насоченост и др. Научната му кариера започва от 2008 г. след 4-годишна редовна докторантура (2008-2012 г.) в Оксфордския университет, Великобритания, през 2012 г. придобива научната и образователна степен доктор по Общо и сравнително езикознание, а професионалната от 2011 г., когато започва работа като хоноруван преподавател, а от 2012 г. като редовен асистент, по-късно през 2014 г. вече като главен асистент по английски език, граматика и историческа лингвистика в катедрата по Англицистика и американистика към ФКНФ на Софийския университет, като за един период от около двадесетина години по систематичен и последователен начин той успява да премине през всички тези етапи на успешно развитие.

Д-р Христов преподава на студенти от бакалавърска степен „Английска филология“ в СУ следните дисциплини: практически английски език / общ и академичен английски език, английска граматика (1-ва и 2-ра част), морфология, историческа лингвистика, история на английския език, както и други бакалавърски курсове, а именно анализ на старо- и средноанглийски текстове (факултативен/избираем) магистърски курс – принципи на лингвистичния анализ (задължителен в МП „Език и култура“). Освен това в периода 2008-2011 г. той води занятия по морфосинтаксис, прагматика и историческа лингвистика; упражнения по граматика; лекции по историческа лингвистика и методи за провеждане на езиковедски изследвания във Факултета по езикознание, Оксфордски университет, Оксфорд, Великобритания, като през този период има и други професионални задължения: проверяване на кандидат-студентски изпити и участие в събеседвания с кандидат-студентите, проверяване на изпити по граматика. Както може да се види, някои от водените курсове са пряко свързани с тематиката на настоящата процедура.

През годините има най-различни квалификации, като например студентски обмен по програма „Сократ/Еразъм“ в катедрата по Английски език и езикознание (Чосър, късен новоанглийски, семантика и прагматика) в Университета в гр. Шефилд, Великобритания, през 2005-2006 г. През 2008-2009 г. посещава докторантски курс по езикознание в University College London, Лондон, Великобритания. Божил Христов е печелил и голям брой стипендии и награди от различни институции и университети, изброени в неговото CV, една

от които през 2018 г. по линия на Фулбрайт за изследователска и преподавателска работа в катедрата по езикознание на Тексаския университет в гр. Остин, САЩ.

Д-р Христов участва в редица международни, национални и университетски проекти, изброени в документацията по конкурса.

Като преподавател е водил часове в редица чуждестранни университети по програма „Еразъм+“ в Саламанка, Испания, Роухамтънския университет, Лондон, Великобритания, и е изнасял лекции в Университета в Остин, Тексас, САЩ, Кьолнския университет, Германия, а и доклади на редица международни конференции в Канада, Великобритания, Хонконг и др. Това от своя страна е атестат за добрата му подготовка в областта на англистиката, и по-конкретно в областта на лингвистиката и прагматиката, в повечето случаи в съпоставителен план. Фактът, че преподава различни дисциплини, е достатъчно показателен за знанията и уменията, които има, и които представя на студентите по подобаващ начин.

Научните интереси на кандидата са в областта на съпоставителното езикознание, граматиката (морфология, синтаксис, типология), историческата лингвистика, описанието на структурата и историческия развой на английския и българския език.

От документацията по конкурса се вижда, че са налице доказателства за изпълнение на минималните и допълнителни изисквания за заемане на научната длъжност „доцент“. Изследователската, квалификационната и публикационна активност на кандидата е впечатляваща както със своя обем, така и с широката си научна основа, интегрираща различни лингвистични теории, парадигми и модели с практическото им приложение.

Общият му брой публикации (17) е както следва: след придобиване на докторската степен и според изискванията по конкурса – 14: 1 монография (прил. 2); 1 публикувана докторска дисертация (прил. 3); глави от книги – 2 (прил. 7 – 1, 2); в научни списания, реферирани в Scopus и Web of Science – 2 (прил. 5 – 1, 2); с научно рецензиране или в редактирани колективни томове – международни (прил. 4 - 3 бр.); в национални научни списания с научно рецензиране (прил. 4, 6 – 4 бр.) и в сборници от конференции и годишници без импакт фактор – международни (прил. 4 – 3 бр.).

Има забелязани общо 9 публикации, цитирани в 24 източници, както следва: 3 публикации, цитирани в 6 сборници и научни списания, реферирани в Скопус и 6 публикации, цитирани в 18 нереферирани издания с научно рецензиране, като всички цитирания са отразени в Гугъл наука.

Организационната дейност на Божил Христов е доста разнообразна, свързана с провеждането на национални и международни конференции и форуми, отразени в материалите по конкурса.

Хабилитационният труд на гл. ас. д-р Божил Христов *Grammaticalising the Perfect and Explanations of Language Change: Have- and Be-Perfects in the History and Structure of English and Bulgarian* отговаря на тематиката на обявения конкурс. Той съдържа разнообразна и актуална библиография и е значителен принос в областта на лингвистичните изследвания, и по-специално в областта на историческата лингвистика. Освен това проучването е в съпоставителен план, което го прави доста стойностно от гледна точка на приликите и разликите в аспектите на двете глаголни системи, към които се прилага единен изследователски подход. Целта е да се покажат гледните точки на различни учени и да се направи преглед на еволюционните модели на езикова промяна в контекста на граматикализацията (Гл. 2). В Гл. 3 и 4 се поставя акцент върху историята на перфекта в (старо)английски със спомагателните глаголи „съм“ и „имам“ и постепенното отпадане на „съм“ като пълноправен спомагателен глагол за образуване на перфект с непреходни глаголи за промяна на (место)положението или състоянието. В Гл. 7 напълно основателно се разглежда перфектът в историята и граматичния строеж на българския език, като много от детайлите, напр. за македонския говор, са обсолютно излишни, докато в 8 глава се анализират примери от средновековни и ранни съвременни български произведения. В Гл. 9 на базата на предходните анализи и изводи се правят заключения в исторически план за перфекта в двата езика свързани с протичането на граматикализация на „съм“ и „имам“. В труда се разглежда и появата на нова форма на перфект с “get”, както и наличието на нулеви окончания в староанглийски в съпоставка с българския език, придружени с конкретен езиков материал.

В монографията си проличава начетеността на изследователя, който прилага успешно представените становища и възгледи на различни учени при анализа. Информацията е доста подробна и изчерпателна.

Препоръки:

Смятам за излишно сравнението на историческите процеси в английски език с тези в немски език.

Монографията може да послужи като материал за избираема дисциплина, ориентирана към историческите промени в перфекта с „имам“ и „съм“ в двата езика, като се анализират подходящи примерни текстове.

Що се отнася до другите публикации след докторската степен те са както следва: 1 учебно помагало с тестове за кандидат-студенти по специалност „Английска филология“ в СУ в авторски колектив, което няма отношение към тематиката на конкурса; монографията е пряко свързана с едната част от тематиката на конкурса (историческата лингвистика), както и 1 публикация в съавторство; останалите публикации разглеждат различни проблеми в областта на английската и/или българската граматика, някои от тях в съпоставителен план. Освен това д-р Христов участва в редакционни колегии на сборници, негови отзиви и рецензии на публикации на други учени са публикувани в научни списания.

3. Оценка за качеството на научната продукция и научните приноси на кандидата

В представената от кандидата по конкурса справка за научните и приложни приноси са открити най-важните концептуални и приложни аспекти на иновативността на неговото научно творчество. Това, което бих искала да допълня, е, че високо оценявам усилията на гл. ас. д-р Христов да проучва в дълбочина и да прилага адекватно теоретичните постановки в областта на лингвистиката като цяло, съпоставителните изследвания, историческото развитие на езика и към конкретни граматически явления в английския и българския език, което определено е принос в по-общата лингвистика и нейните по-конкретни проявления, а и намира приложение в преподаването на изследваните граматически проблеми не само в България, но и в реномирани чуждестранни университети. Направеният преглед на научната продукция и академичната работа на д-р Божил Христов ми дават категорични основания да заявя, че кандидатурата му напълно отговаря на изискванията за заемане на научната длъжност „доцент“.

4. Заключение

Като имам предвид както количествените наукометрични минимални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, така и качествения анализ на научната продукция, работа и приноси на гл. ас. д-р Божил Петров Христов, убедено подкрепям кандидатурата му по настоящия конкурс и давам положителната си оценка за неговите

научни и научноприложни постижения, тъй като научната и професионалната му ориентация удовлетворяват изискванията на ЗРАС и на съпътстващите го правилници, и смятам, че гл. ас. д-р **Божил Петров Христов** може да заеме академичната длъжност „доцент“ към катедра „Англицистика и американистика“, Факултет по Класически и нови филологии, на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, по област на висшето образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология (Граматика и историческа лингвистика – английски език).

28.02.2022 г.

Подпис:

(проф. д-р Румяна Тодорова)